

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

meddelat i Stockholm den 17 juni 2019

Mål nr

Ö 1818-19

ANSÖKANDE STAT

Republiken Serbien

PERSON SOM FRAMSTÄLLNINGEN AVSER

AP

Ombud och offentlig försvarare: Advokat FM

SAKEN

Prövning enligt 18 § lagen (1957:668) om utlämning för brott

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta domstolen förklarar

att det enligt 9 § utlämningslagen finns hinder mot utlämning av AP för lagföring av de påstådda gärningarna den 30 april–12 maj 2015 och den 2 juni 2015,

att det enligt 10 § andra stycket utlämningslagen finns hinder mot utlämning av AP för lagföring av den av de påstådda gärningarna den 14 mars 2015 som enligt svensk rätt utgör ringa stöld (tillgrepp av varor till ett sammanlagt värde om 12 000 dinarer),

att det inte finns hinder enligt utlämningslagen mot utlämning av AP för straffverkställighet, under förutsättning att utlämning ska ske även för annan gärning,

att det i övrigt inte finns hinder enligt utlämningslagen mot utlämning av AP,

och att en utlämning inte heller är oförenlig med Europakonventionen.

AP ska fortfarande vara häktad i ärendet.

FM ska få ersättning av allmänna medel för försvaret av AP i utlämningsärendet med 104 521 kr. Av beloppet avser 41 400 kr arbete, 37 318 kr tidspillan, 4 899 kr utlägg och 20 904 kr mervärdesskatt. Staten ska svara för kostnaden.

SKÄL

Framställningen

Republiken Serbien har begärt att serbiske medborgaren AP ska utlämnas till Serbien för verkställighet av ett fängelsestraff samt för lagföring av påstådda stölder, begångna den 14 mars 2015, den 30 april–12 maj 2015 och den 2 juni 2015.

Riksåklagarens och APs inställning m.m.

Enligt riksåklagaren finns det hinder dels enligt 4 § utlämningslagen mot utlämning av AP för straffverkställighet, dels enligt 10 § samma lag mot utlämning för lagföring av en av de påstådda gärningarna den 14 mars 2015. I övrigt föreligger det enligt riksåklagaren inte något hinder mot utlämning.

AP har motsatt sig utlämning.

AP har i utlämningsärendet varit berövad friheten som anhållen och häktad sedan den 5 december 2018.

SKÄL

De åberopade avgörandena

1. Justitieministeriet i Serbien har till stöd för framställningen såvitt avser utlämning för straffverkställighet åberopat en dom, meddelad den 24 april 2015 av Domstolen i första instans i Požega. Genom domen dömdes AP för försök till utpressning till ett års fängelse, med avräkning för den tid som han hade varit frihetsberövad i målet (den 7 augusti–5 september 2014). Brottet bestod, enligt domen, i att AP med våld och hot hade försökt förmå målsäganden att ge honom pengar.

2. Till stöd för framställningen, såvitt gäller lagföring av stölder begångna den 14 mars 2015, har Justitieministeriet i Serbien åberopat ett häktningsbeslut. Häktningsbeslutet är meddelat av Domstolen i första instans i Užice den 20 augusti 2015. Av beslutet, tillsammans med det åtal som beslutet hänvisar till, framgår att AP är misstänkt för två butiksstölder den 14 mars 2015. Vid den ena stölden tillgreps, enligt åtalet, varor till ett sammanlagt värde om 22 960 dinarer (vilket vid gärningstillfället motsvarade cirka 1 750 kr) och vid den andra stölden varor till ett sammanlagt värde om 12 000 dinarer (motsvarande cirka 918 kr).

3. Till stöd för framställningen, såvitt gäller lagföring för stölder begångna den 30 april–12 maj 2015 och den 2 juni 2015, har Justitieministeriet i Serbien åberopat en order om efterlysning. Ordern är utfärdad den 19 augusti 2015 av Domstolen i första instans i Požega och föranledd av att AP, som den 22 juni 2015 åtalats för grov stöld, inte hade infunnit sig till huvudförhandlingen i målet. Enligt åtalet i målet är AP misstänkt för att den 30 april–12 maj 2015 ha tillgripit egendom till ett värde om sammanlagt 74 817,77 dinarer (motsvarande cirka 5 730 kr). I åtalet anges vidare att han är misstänkt för att den 2 juni 2015 ha gjort inbrott och stulit varor till ett sammanlagt värde om 121 860 dinarer (motsvarande cirka 9 460 kr).

APs uppgifter

4. AP har anfört bl.a. följande. Han är oskyldig till den brottslighet som han är dömd eller åtalad för. Domen är uppenbart oriktig och det utdömda straffet har preskriberats. Häktningsbeslutet grundar sig på en bristfällig utredning. Efterlysningsordern utgör inte ett häktningsbeslut och det finns inte heller sannolika skäl för den brottslighet som ordern avser. En utlämning skulle vara oförenlig med artikel 6 i Europakonventionen.

Högsta domstolens bedömning

Utlämning för straffverkställighet

5. Enligt 4 § första stycket utlämningslagen förutsätter utlämning dels att den gärning för vilken utlämning begärs motsvarar brott för vilket enligt svensk lag är föreskrivet fängelse i ett år eller mer, dels – vid utlämning för straffverkställighet – att den utdömda påföljden utgör ett frihetsstraff om minst fyra månader. Om utlämning begärs för verkställighet av ett straff som delvis redan har verkställts, tillämpas fyramånadersregeln så att utlämning får ske endast om den kvarstående delen av straffet är minst fyra månader (se prop. 1957:156 s. 46; jfr NJA 2012 N 27). Hinder mot utlämning har också ansetts gälla om den återstående verkställighetstiden understiger fyra månader som en följd av den begärande statens preskriptionsregler (se Högsta domstolens beslut den 13 november 2018 i mål Ö 4382-18).

6. Det finns emellertid ett begränsat utrymme för utlämning även då det föreligger hinder enligt 4 § första stycket utlämningslagen. Om utlämning sker för en gärning som uppfyller förutsättningarna i första stycket, får nämligen – enligt paragrafens andra stycke – utlämning samtidigt ske för annan gärning som motsvarar brott enligt svensk lag (s.k. accessorisk utlämning).

7. Av handlingarna i utlämningsärendet framgår att påföljden för AP enligt serbisk lag preskriberas den 15 september 2019. Den del av straffet som inte har hunnit verkställas faller då helt bort. Med en så kort återstående strafftid föreligger det normalt hinder mot utlämning för straffverkställighet (jfr p. 5). Såsom framgår av det följande (se p. 15 och 16) finns det emellertid förutsättningar att utlämna AP för en annan gärning. Om så sker, föreligger det – eftersom den serbiska domen avser en gärning som motsvarar brott enligt svensk lag – inte hinder enligt 4 § utlämningslagen mot att utlämna honom även för kvarstående straffverkställighet.

8. I 9 § utlämningslagen ställs vissa krav på utredningen kring den gärning som utlämningen avser. I förhållande till en stat som har tillträtt 1957 års utlämningskonvention ska emellertid fällande dom eller häktningsbeslut godtas, om inte domslutet eller beslutet är uppenbart oriktigt.

9. Serbien har tillträtt utlämningskonventionen. En serbisk dom ska därför godtas, om det inte i det enskilda fallet framgår att den är uppenbart oriktig. I detta fall framgår det inte att domen är uppenbart oriktig. I utlämningsärendet har framkommit att domen har överklagats men också att domen inte har ändrats. Det föreligger därför inte hinder enligt 9 § utlämningslagen.

10. Inte heller i övrigt finns det hinder mot utlämning för straffverkställighet. En sådan utlämning skulle inte heller vara oförenlig med Europakonventionen.

Utlämning för lagföring avseende gärningarna den 14 mars 2015

11. Tidigare har berörts vilka krav på utredning som gäller för att utlämning ska ske (se p. 8). Det har också konstaterats att Serbien har tillträtt 1957 års utlämningskonvention.

12. Misstankarna om att AP den 14 mars 2015 begick två stölder har prövats genom ett häktningsbeslut. Beslutet kan inte anses uppenbart oriktigt. Det föreligger därför inte hinder enligt 9 § utlämningslagen i denna del.

13. Enligt 10 § andra stycket utlämningslagen får utlämning inte beviljas om straff för brottet skulle vara förfallet enligt svensk lag. Med detta avses såväl åtals- som påföljdspreskription enligt 35 kap. brottsbalken (se prop. 1957:156 s. 67 och SOU 2011:71 s. 242).

14. Av utredningen framgår att AP ännu inte har delgetts åtalet för stölder den 14 mars 2015. Det i åtalet angivna tillgreppet av varor till ett sammanlagt värde om 12 000 dinarer motsvaras i svensk rätt av ringa stöld. Enligt 8 kap.

2 § brottsbalken är straffet för ringa stöld böter eller fängelse i högst sex månader. Åtalspreskription inträder därför, enligt 35 kap. 1 § första stycket 1 brottsbalken, efter två år. I detta fall preskriberades följaktligen gärningen i mars 2017. Den kan därför inte föranleda utlämning.

15. Den andra gärningen som AP enligt utlämningsframställningen begick den 14 mars 2015 (tillgrepp av varor till ett värde om 22 960 dinarer) motsvaras i svensk rätt av stöld. Preskriptionstiden för stöld löper i detta fall ut tidigast i mars 2020. Gärningen är alltså inte preskriberad enligt svensk rätt. Det har inte heller framkommit att den är preskriberad enligt serbisk rätt. I den delen föreligger därför inte hinder mot utlämning enligt 10 § utlämningslagen.

16. Inte heller i övrigt finns det några hinder mot att AP utlämnas för lagföring av den sistnämnda gärningen. En sådan utlämning skulle inte heller vara oförenlig med Europakonventionen.

Utlämning för lagföring såvitt avser gärningarna den 30 april–2 juni 2015

17. De handlingar som har åberopats till stöd för begäran om utlämning för lagföring beträffande gärningarna den 30 april–2 juni 2015 utgörs av ett åtal och en order om efterlysning. Efterlysningen framstår närmast som ett beslut om att AP ska hämtas till domstolen. De åberopade handlingarna kan inte anses som ett häktningsbeslut.

18. För att utlämning ska kunna ske för lagföring av dessa gärningar fordras det därför enligt 9 § andra stycket utlämningslagen att det finns sannolika skäl för att AP har begått gärningarna.

19. I åtalet anges vad som enligt åklagaren har inträffat och vilken bevisning som åberopas, däribland vittnen och övervakningsfilmer. Det finns emellertid inga uppgifter om vad vittnena har uppgett eller vad filmerna utvisar. Utredningen kan därför inte anses innefatta sannolika skäl för att AP

har begått gärningarna. I denna del föreligger det därför hinder enligt 9 § utlämningslagen.

Häktning

20. Det finns risk för att AP avviker eller på annat sätt undandrar sig utlämning. Han ska därför vara kvar i häkte.

Ersättning till försvararen

21. FM får anses skäligen tillgodosedd för nedlagt arbete med ersättning motsvarande 30 timmars arbete.

_____

_____

_____

I avgörandet har deltagit: justitieråden Anders Eka, Johnny Herre,
Svante O. Johansson, Sten Andersson (referent) och Malin Bonthron
Föredragande justitiesekreterare: Ylva Meyer